ระบบธรรมาภิบาลล้มเหลว เอกชน-นักวิชาการรุมสวดยับ จี้แก้ด่วน-บังคับใช้กม.จริงจัง - เดลินิวส์ ฉบับวันที่ 11 สิงหาคม พ.ศ. 2559

นายบัณฑิต นิจถาวร กรรมการผู้อำนวยการ สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย กล่าวในงานสัมมนาแนวทางการพัฒนาธรรมาภิบาลในระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (60-64) ว่า ประเทศไทยเวลานี้ยังขาดการบริหารจัดการ เรื่องระบบธรรมาภิบาลภาครัฐที่ดีหลายประการ ทำให้มีผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องขอแรงบรรดาข้าราชการ โดยเฉพาะข้าราชการระดับสูงที่มีอยู่ทั่วประเทศกว่า 20,000 คน ให้ช่วยกันแก้ไขให้เกิดการเปลี่ยนแปลง และเป็นตัวอย่างที่ดี ทั้ง การมีคุณธรรม จริยธรรมที่ดี มีความโปร่งใส หากทำได้เชื่อว่าจะทำให้ระบบธรรมาภิบาลของไทยค่อย ๆ พัฒนาดีขึ้น

ขณะเดียวกันหน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องทุกหน่วยงาน ต้องพยายามบังคับใช้กฎหมายภายใต้ความดูแลของตัวเองอย่างจริงจัง เพราะที่ผ่านมาประเทศไทยมีกฎหมายหลายฉบับที่รุนแรง แต่คนไม่เกรงกลัวจนทำให้เกิดการทำผิดกฎหมายอยู่บ่อยครั้ง ซึ่งสิ่งเหล่านี้ภาครัฐควรจำเป็นต้องเร่งแก้ไข

"ประเทศไทยมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมาเป็นระยะเวลาเกือบ 50 ปี เพิ่งมีแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 เป็นฉบับแรก ที่แยกเรื่องของธรรมาภิบาลออกมาเป็นหมวดเฉพาะ ซึ่งถือว่าเป็นทิศทางที่ดีในการพัฒนาประเทศเนื่องจากการพัฒนาระบบธรรมาภิบาลที่เข้มแข็งทั้งในภาครัฐและเอกชนถือว่ามีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศไม่น้อยกว่าการพัฒนาเศรษฐกิจ ซึ่งจะเห็นได้ว่าในระยะ 10 ปีที่ผ่านมา ปัญหาเรื่องธรรมาภิบาลที่อ่อนแอในประเทศไทยส่งผลเสียต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ การเมือง และนำไปสู่ปัญหาความเหลื่อมล้ำจึงควรกำหนดมาตรฐานธรรมาภิบาลที่ทำให้เกิดความโปร่งใสและความรับผิดชอบของทั้งภาครัฐและเอกชน"

นายบัณฑิต กล่าวว่า ในประเทศไทยการพัฒนาระบบธรรมาภิบาลของภาคเอกชนมีพัฒนาการที่ดีขึ้นมาตั้งแต่หลังวิกฤติปี 2540 ปัจจุบันภาคเอกชนโดยเฉพาะในตลาดหลักทรัพย์มีคะแนนเรื่องการมีธรรมาภิบาลอยู่ในอันดับต้นของอาเซียน โดยจากการสำรวจล่าสุดพบว่ามีบริหารกว่า 354 บริษัท หรือประมาณ 79% ของบริษัทจดทะเบียนที่มีนโยบายส่งเสริมธรรมาภิบาลและต่อต้านการคอร์รัปชั่น โดยในระยะต่อไปต้องดูว่าจะทำอย่างไรให้บริษัทต่าง ๆ พัฒนาจากนโยบายไปสู่การปฏิบัติจริง

นางเดือนเด่น นิคมบริรักษ์ ผู้อำนวยการวิจัย มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย หรือทีดีอาร์ไอ กล่าวว่า ความพยายามในการสร้างธรรมาภิบาลในภาครัฐยังไม่ประสบความสำเร็จ เนื่องจากภาครัฐ

ยังคงยึดติดกับรูปแบบเดิม ๆ คือการตั้งคณะกรรมการ องค์กรหรือพยายามออกกฎหมายและกฎระเบียบต่าง ๆ ออกมาเพิ่มขึ้น ซึ่งเห็นได้ชัดว่ายังไม่สามารถแก้ปัญหาความอ่อนแอของ ธรรมาภิบาลและแก้ปัญหาคอร์รัปชั่นได้ โดยวิธีการที่จะแก้ปัญหาได้คือภาครัฐต้องปฏิบัติตามกฎหมายการเปิดเผยข้อมูลภาครัฐ โดยเฉพาะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการจัดซื้อจัดจ้าง การให้สัมปทาน และสิทธิประโยชน์กับภาคเอกชนซึ่งถือว่าเป็นการให้ทรัพยากรของคนในประเทศไปเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของเอกชน ซึ่งมาตรฐานสากลในหลายประเทศจะมีการเปิดเผยข้อมูลส่วนนี้ทั้งหมดเพื่อให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ

"สิ่งสำคัญที่ต้องทำตอนนี้คือ ควรต้องโละกฎหมายที่ไม่มีความจำเป็นของประเทศไทยลง เพราะกฎหมายที่มีอยู่มันแฝงไปด้วยอำนาจของรัฐ ที่ทำให้เกิดค่าเช่าทางเศรษฐกิจ และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ และยังไม่ช่วยสร้างระบบธรรมาภิบาลที่ดี และความโปร่งใสให้เกิดขึ้นได้"

นางเบญจวรรณ สร่างนิทร อดีตเลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน กล่าวว่า ภาครัฐมีนโยบายสร้างธรรมาภิบาลมายาวนาน ตั้งแต่ปี 33 จนถึงปัจจุบัน แต่พบว่าคณะกรรมการเกี่ยวกับธรรมาภิบาลหลายชุดไม่เคยเรียกประชุมและไม่เคยประเมินผลใด ๆ ทั้งสิ้น จึงไม่เห็นผลชัดเจน.